

Aan de raad van Steenwijkerland

behandeld door Henk Demkes

afdeling MO

telefoon 0521-538655

ons kenmerk 1441-17-MO-H.D.

uw kenmerk

bijlagen Aanvraag HHT

Steenwijk
(verzendsdatum) 7 oktober 2014

Onderwerp Aanvraag Huishoudelijke Hulp Toelage (HHT)

Geachte raad,

Tijdens de politieke markt van 2 september 2014 heeft u met de portefeuillehouder gesproken over de wijzigingen in de hulp bij het huishouden. Daarbij heeft u de wens geuit om 2015 te benutten als overgangsjaar om een zorgvuldige voorbereiding van de algemene voorziening mogelijk te maken.

Naar aanleiding van deze discussie heeft de portefeuillehouder voorgesteld het voorstel van 2 september 2014 opnieuw binnen het college te bespreken en mogelijk met een gewijzigd voorstel bij uw raad terug te komen.

Op 23 september 2014 heeft het college, uw raad gehoord hebbende en gelet op de maatschappelijke onrust en de financiële ruimte die beschikbaar gemaakt kan worden, besloten u een ander voorstel voor te leggen. Dit scenario, voortzetten huidige werkwijze tot uiterlijk 1 juli 2015 voor bestaande cliënten en inwerkingtreding algemene voorziening per 1 maart 2015 voor nieuwe cliënten, biedt enerzijds ruimte voor een langere overgangsperiode en anderzijds wordt gestart met de uitvoering van de algemene voorziening.

Zoals in het gewijzigde voorstel genoemd zien wij mogelijkheden om aanspraak te maken op de Van Rijngelden. Een aanvraag uitsluitend voor verlenging van de huidige contracten met 6 maanden (scenario 4) achten wij echter weinig kansrijk. Wij hebben daarom onderzocht of een aanvraag samen met de gemeenten Urk en Noordoostpolder mogelijk is. De verwachting is dat, door de aanvraag gezamenlijk in te dienen, de kans op toekenning groter is.

Bij de bespreking van de mogelijke opties rondom de Van Rijngelden is op donderdag 25 september tijdens een bestuurlijk overleg tussen de samenwerkende gemeenten en ZONL een voor alle partijen haalbare optie tot stand gekomen. ZONL blijkt bereid om voor een tarief van €23,00 per uur mee te willen werken aan de totstandkoming van een overgangsregeling, die met inzet van de Van Rijngelden te realiseren valt.

Op basis hiervan hebben we besloten om samen met Urk en Noordoostpolder een aanvraag in te dienen. Omdat deze aanvraag uiterlijk 30 september 2014 moest worden ingediend, is het niet mogelijk geweest om hierover met u van gedachten te wisselen.

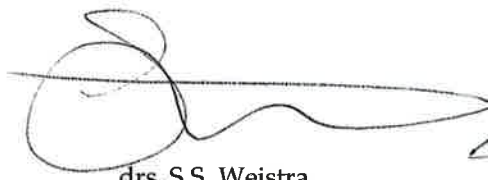
De op 30 september 2014 ingediende aanvraag is gebaseerd op een volledige inwerkingtreding van de algemene voorziening per 1 maart 2015 (in lijn met het voorstel zoals wij dat op 2 september 2014 tijdens de politieke markt met u bespraken). Om in aanmerking te komen voor de Van Rijngelden is een algemene voorziening een vereiste.

Met eventuele toekenning van de Van Rijngelden is het dus noodzakelijk om per 1 maart 2015 te starten met de algemene voorziening én is het mogelijk een langere overgangsperiode te financieren. De verwachting is dat eind oktober 2014 er nadere informatie komt over een eventuele toekenning.

Mochten de Van Rijngelden worden toegekend, dan wordt de afweging van de scenario's geen andere, echter de overgangstermijn kan langer worden, afhankelijk van de hoogte van de toekenning. Wij overwegen hiervoor een aanvullend besluit aan u voor te leggen voor de vergadering van 28 oktober 2014.

Voorgesteld wordt, voorafgaand aan de politieke markt van 14 oktober 2014 u een korte situatieschets te geven.

Burgemeester en wethouders van Steenwijkerland,
de secretaris, de burgemeester,

drs. S.S. Weistra
M.A.J. van der Tas

Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn
en Sport
T.a.v. de heer drs. M.J. van Rijn
Rijnstraat 50
2515 XP Den Haag

Emmeloord, 30 september 2014
Betreft: aanvraag HHT door de SUN gemeenten & ZONL

Geachte heer Van Rijn,

Op 18 september 2014 ontvingen wij, de gemeenten Steenwijkerland, Urk en Noordoostpolder (SUN gemeenten), uw uitnodiging om uiterlijk 30 september 2014 de Huishoudelijke Hulp Toelage (HHT) per mail aan te vragen. Wij zijn blij verrast met de verruiming van de voorwaarden en met het extra budget dat u ter beschikking stelt. Dit biedt ons een aantrekkelijker perspectief dan de eerder bekend gemaakte voorwaarden zoals opgenomen in uw brief van 22 juli 2014 met als kenmerk Invoering Wmo 2015 is een feit en in de Informatiekaart Huishoudelijke Hulp Toelage.

De komende jaren verandert er veel in de zorg. Vooral 2015 wordt voor alle partijen een spannend jaar. Lukt het ons om kwetsbare inwoners en hun gezinnen eerder, zo gewoon en zo dichtbij mogelijk te ondersteunen waardoor zij kunnen blijven meedoen aan de samenleving en langer in hun eigen omgeving kunnen blijven wonen? Komen de gemeenten en de zorgorganisaties uit met de aan hen toebedeelde budgetten?

De veranderende zorg vraagt veel van partijen en medewerkers in de zorg. Ook voor huidige gebruikers van huishoudelijke hulp al dan niet in combinatie met andere vormen van ondersteuning, wijzigt er veel. Wij staan voor de uitdaging niet alleen zorg te dragen voor de transitie in het sociale domein maar ook werk te maken van de transformatie. Bezuinigingen op de huishoudelijke hulp en op andere onderdelen van zorg dwingen een andere manier van werken af. De veranderingen brengen ook ongerustheid met zich mee omdat nog niet alles duidelijk is.

Met elkaar moeten we een nieuwe balans vinden waarbij zorgvragers, zorgaanbieders, financiers en de stelselverantwoordelijke ieder een eigen rol en verantwoordelijkheden hebben en houden.

Graag maken wij gebruik van uw steun. In de bijlage bij deze brief leest u ons plan, welke wij samen met onze grootste zorgaanbieder in de regio, Zorggroep Oude en Nieuwe Land (ZONL), hebben afgestemd.

Mocht u naar aanleiding van ons plan vragen hebben, dan vernemen wij dit graag en zijn wij graag bereid u aanvullende informatie te verstrekken.

Met vriendelijke groet,
Namens het college van burgemeester en wethouders van de gemeenten
Steenwijkerland, Urk en Noordoostpolder,
de secretaris, de burgemeester,

Mevrouw H. Bogaards - Simonse
Wethouder

Namens Zorggroep Oude en Nieuwe Land,

de heer F. Kodden
Bestuurder

Bijlage: Plan van aanpak voor inzet HHT

Bijlage Plan van aanpak voor inzet HHT

1 Huishoudelijke Hulp Toelage (HHT)

Uitgangspunt en voorwaarden van het ministerie van VWS

Uitgangspunt

- Stimuleren van de (private) vraag naar huishoudelijk hulp en het behoud van banen voor huishoudelijke hulpen bij zorgaanbieders.

Voorwaarden

- HHT wordt ingezet voor algemene voorziening;
- Gemeentelijke vrijheid wordt benut in de vormgeving van de eigen bijdrage die gevraagd wordt van de gebruiker;
- Langer behoud van volwaardige werkgelegenheid bij ondersteuning op grond van de Wmo;
- Relevant multipliereffect.

2 SUN gemeenten en ZONL

Toekomstige situatie zonder HHT, doel en voorwaarden van de SUN gemeenten en ZONL

Toekomstige situatie zonder HHT SUN gemeenten

In verband met de veranderingen omtrent de nieuwe WMO werken de gemeenten Steenwijkerland, Urk en Noordoostpolder (SUN gemeenten) samen om de gevolgen hiervan zo goed mogelijk op te vangen.

Binnen de SUN gemeenten is de Zorggroep Oude en Nieuwe Land (ZONL) de grootste zorgaanbieder. ZONL zal derhalve ook de grootste gevolgen ondervinden van de nieuwe regeling. De SUN gemeenten hebben aan ZONL reeds laten weten de huishoudelijke hulp na 1 januari 2015 anders te willen gaan regelen. De aanleiding voor het anders vormgeven van de Hulp bij huishouden is drieledig:

1. de nieuwe Wmo 2015;
2. de aflopende contracten ZIN en werkafspraken met zorgaanbieders eind 2014;
3. de rijks korting op de vergoeding aan gemeenten voor de bekostiging van de huishoudelijke hulp per 1 januari 2015 met uiteindelijk 40% (in 2016).

Eén van de redenen om geen nieuw contract met ZONL aan te gaan is dat het door ZONL benodigde uurtarief van € 27,50 per uur niet (langer) binnen de begroting past. Vanaf de start van het anders vormgeven van de hulp bij huishouden, najaar 2013, hebben de gemeenten nauw overleg met ZONL hierover gevoerd.

Algemene voorziening vanaf 2015

De SUN gemeenten zijn voornemens om een bemiddelingsbureau op te richten waar cliënten zich kunnen melden indien zij geen hulp kunnen verkrijgen uit hun eigen netwerk. Tevens kunnen hulpverleners zich melden bij het bemiddelingsbureau om als dienstverleners aan huis bij de cliënten aan het werk te gaan (conform de Regeling dienstverlening aan huis).

Het bemiddelingsbureau biedt een koppeling van vraag en schoonmaak aanbod voor iedereen en stimuleert de (private) vraag naar huishoudelijk hulp. Het is een servicemarktplaats waar vraag en aanbod elkaar kan vinden. Het staat een ieder vrij om zich in te schrijven, zowel vragers als aanbieders.

Het bemiddelingsbureau heeft een (spreekwoordelijke) kaartenbak met daarin namen van Dienstverleners aan huis. Een cliënt kan door de Regeling dienstverlening aan huis zonder veel administratieve lasten een dienstverlener inhuren voor huishoudelijke klussen. De dienstverlener is dan rechtstreeks in dienst bij de cliënt. Het bemiddelingsbureau zal dus niet de hulpverleners in dienst nemen, maar treedt enkel op als een schakel tussen de cliënt en de dienstverlener. Voor bemiddeling via het bureau is geen indicatie van de gemeente nodig.

De schoonmaakservice wordt een vergelijkbare voorziening zoals maaltijdservice of personenalarmering sociaal, waarvoor gebruikelijke kosten die iedereen maakt of kan voorzien, zelf regelt en zelf betaalt tenzij dit niet binnen hun mogelijkheden ligt. Inwoners betalen rechtstreeks aan de dienstverlener aan huis. Huidige en nieuwe gebruikers van de algemene voorziening Schoonmaak Service kiezen zelf het kwaliteitsniveau en kunnen op die manier hun bijdrage in de gebruikelijke kosten voor schoonmaak beïnvloeden. Inwoners met een beperking in de zelfredzaamheid (Wmo doelgroep) én een minimum inkomen, waarvoor de bijdrage in de schoonmaakservice hun draagkracht te boven gaat, kunnen een beroep doen op een financiële compensatieregeling (110% geldende bijstandsnorm). Hiervoor is onderzoek van de gemeente nodig.

De huidige gebruikers van HH worden actief geïnformeerd over de aanpak en de hierbij horende (financiële) bijdrage van burgers.

Voor cliënten, waarbij de algemene voorziening geen passende oplossing biedt blijft vanaf 2015 een maatwerkvoorziening bestaan.

Toekomstige situatie zonder HHT ZONL

Voor ZONL was duidelijk, dat het contract Hulp bij huishouden ZIN van rechtswege afloopt op 31 december 2014. ZONL heeft voor 300 medewerkers collectief ontslag aangevraagd. De ontslagaanvragen zijn reeds in voorbereiding, streven is dat de arbeidsovereenkomsten ook per 31 december 2014 eindigen met een uitloop naar 28 februari 2015.

Doel aanvraag HHT

Concreet betekent het toekennen van de toeslag het volgende:

- Behoud werkgelegenheid voor huidige 300 medewerkers van ZONL (HH1 ZIN en HH2 ZIN);
- Relatie tussen gebruiker huishoudelijke hulp en medewerker blijft in stand.
- De overgang naar een nieuw systeem (van huishoudelijk hulp naar schoonmaakservice) verantwoord inregelen. De overgang betreft de ombouw van 100% maatwerkoplossingen naar het opzetten van een brede algemene voorziening schoonmaakservice voor iedereen.
- ZONL gelegenheid bieden medewerkers HH te stimuleren en te helpen bij het vinden van ander werk door o.a. deelname aan regioplannen en medewerkers opleiden tot andere werkzaamheden.

- Stimuleren van de (private) vraag naar huishoudelijk hulp middels het opzetten van de algemene voorziening.

Voorwaarden waaronder HHT gelden worden aangevraagd

Het op 18 september 2014 kenbaar maken van de verruimde regeling huishoudelijke hulp toelage (HHT) heeft het opzetten van een Algemene Voorziening zoals de SUN gemeenten dit voor ogen hadden, in een geheel ander daglicht geplaatst. Het gevolg van het gebruik maken van deze regeling zal namelijk zijn, dat de hulpverleners in loondienst kunnen blijven bij ZONL. De wenselijkheid hiervan behoeft geen betoog. De SUN gemeenten achten zichzelf gehouden om deze mogelijkheid te onderzoeken. Echter, aangezien voornoemde een koersverandering met zich meebrengt, kunnen de SUN gemeenten thans (gelet op het korte tijdsbestek) niet voldoende overzien of deze koerswijziging -met name naar de toekomst toe- gewenst is.

De SUN gemeenten worden thans geconfronteerd met verschillende onzekerheden, waarvan zij de gevolgen nog niet afdoende kunnen inschatten en die gevolgen kunnen hebben voor haar keuze om de algemene voorziening via ZONL te laten verlopen (met gebruik making van de HHT). Deze onzekerheden betreffen onder andere, doch niet uitsluitend:

- Het eventueel wijzigen van de regeling dienstverlening aan huis;
- De inwerkingtreding van de nieuwe CAO VVT en de daarin opgenomen bepalingen:
 - o ten aanzien van de Regeling Dienstverlening aan huis;
 - o een wisseling van contracten als gevolg van een aanbesteding en waarbij de nieuwe werkgever verplicht is dezelfde arbeidsvoorwaarden te hanteren.Deze bepalingen kunnen gevolgen hebben voor (de medewerkers van) ZONL als ook voor het (nadien) op te richten bemiddelingsbureau
- De eventuele gevolgen van het wel of niet ratificeren door Nederland van het ILO-verdrag ter verbetering van de positie van de dienstverleners aan huis;
- De wijzigingen als gevolg van de invoering van de Wet Werk en Zekerheid, alsmede de consequenties daarvan voor de duur van een WW-uitkering;
- Het eventueel van toepassing worden van de Wet overgang Ondernemingen waar het gaat over de verplichte overname van personeel in relatie tot het instellen van een door onze gemeenten in te stellen Bemiddelingsbureau;

Uitdrukkelijk voorbehoud

De SUN gemeenten vragen onderhavige toelage enkel en alleen onder het voorbehoud aan dat alsnog kan worden afgezien van het gebruik van de toelage (en zij derhalve besluit de toelage terug te geven).

De gemeenten kunnen hiertoe de volgende (beweeg)redenen hebben (zonder hierbij uitputtend te zijn):

- De gemeenten wensen onderhavige toelage enkel aan te vragen wanneer zij te allen tijde kunnen besluiten om geen gebruik te maken van de aanvraag als er wijzigingen optreden in de situatie die er toe zullen of kunnen leiden dat de gemeenten hun ingezette beleid van het starten en in stand houden van de algemene voorziening niet kunnen voortzetten;
- De gemeenten wensen dan ook dat zij de ingediende aanvraag op hun verzoek buiten behandeling kunnen laten / dan wel kunnen intrekken zolang op de aanvraag nog niet door het ministerie is beslist;

- Bij een positieve beslissing op deze aanvraag wensen de gemeenten dat zij alsnog kunnen besluiten af te zien van gebruikmaking van de regeling. Een kennisgeving daarvan van de Gemeenten aan het ministerie volstaat, daarvoor is het niet nodig om door de gemeenten een juridische en/of bezwaarschriftprocedure op te starten; Indien de HHT niet of gedeeltelijk wordt toegekend gaan de gemeenten door met de situatie zoals beschreven onder 2 en kunnen de gemeenten –bij een gedeeltelijke toekenning- alsnog besluiten af te zien van gebruikmaking van de regeling. Een kennisgeving daarvan van de gemeenten aan het ministerie volstaat, daarvoor is het niet nodig om door de gemeenten een juridische en/of bezwaarschriftprocedure op te starten;
- Indien er wijzigingen zijn in de situatie kunnen gemeenten te allen tijde voor of na een positieve beslissing op deze aanvraag er voor kiezen om voor een half jaar (tot 1 juli 2015) gebruik te maken van HHT.
- Tevens wensen de gemeenten een voorbehoud te maken wegens het op te starten of opschorting (van de ontslag) procedures. Indien het ministerie niet binnen 3 weken op onze aanvraag een besluit heeft genomen, zullen de gemeentes de aanvraag heroverwegen. ZONL heeft tevens de wens geuit dat de aanvraag geen opschortende werking mag hebben voor de opgestarte procedure omtrent het Collectief Ontslag zoals dit is ingediend bij het UWV-werkbedrijf, waarbij ZONL opmerkt dat deze procedure zal worden ingetrokken bij het toepassen van de algemene voorziening via ZONL.

Indien het niet mogelijk is de voorwaarde te stellen, om alsnog af te zien van het gebruik maken van de toelage, dan verzoeken de SUN gemeenten contact met hen op te nemen om te bezien of hier een oplossing in gevonden kan worden. De achterliggende redenen voor dit voorbehoud hebben de gemeenten met bovenstaande punten getracht duidelijk te maken.

3 Gevraagde en benodigde HHT gelden

Bijdrage ministerie en gebruiker

Tabel 1 Zachte landing (qua koppeling) voor gebruikers van schoonmaakservice: totaal kosten per uur en bijdragen ministerie (HHT) en gebruiker per uur

	2015		2016	
Algemene voorziening, Huidige cliënten (doelgroep Wmo)	HHT	€10,50	HHT	€10,50
	Bijdrage gebruiker	€12,50	Bijdrage gebruiker	€12,50
	Totaal kosten	€23,00	Totaal kosten	€23,00

Bijdrage gemeenten

De gemeentelijke bijdrage bestaat uit de kosten voor het financieel compenseren van cliënten die de kosten van de schoonmaakondersteuner (geheel of gedeeltelijk) niet kunnen betalen. Uit onderzoek van het CAK in 2011 naar de inkomenspositie van HH gebruikers blijkt, dat 80% van hen de minimale eigen bijdrage betaalde, wat waarschijnlijk betekent dat zij een inkomen op minimumniveau hebben. Bij het berekenen van de kosten voor de gemeenten is uitgegaan van deze 80%.

Daarnaast hebben gemeenten kosten voor de resterende maatwerkvoorziening.

Tabel 2 Zachte landing voor medewerkers: aantallen HH ZIN medewerkers en uren raming schoonmaakactiviteiten

	2014	31-12-2015	31-12-2016
Effect HHT op werk-gelegenheid ZONL van huidige medewerkers HH1 ZIN en HH2 ZIN	- Steenwijkerland (SWL) - Urk - Noordoostpolder (NOP) Totaal: 300 medewerkers (huidige HH ZIN 1 en 2)	- SWL - Urk - NOP Totaal: 300 medewerkers in loondienst bij ZONL (algemene voorziening)	- SWL - Urk - NOP Totaal: 300 medewerkers in loondienst bij ZONL (algemene voorziening)
Uren inzet schoonmaakactiviteiten (in 2014 uren inzet ZIN)	- SWL 86.179 uren - Urk 18.065 uren - NOP 86.122 uren (uren op jaarbasis)	- SWL 71.816 uren - Urk 15.054 uren - NOP 71.768 uren (uren 1-3-'15 t/m 31-12-'15)	- SWL 86.179 uren - Urk 18.065 uren - NOP 86.122 uren (uren op jaarbasis)
Gevraagde / benodigde HHT gelden (uren x €10,50)		- SWL € 754.068 - Urk € 158.067 - NOP € 753.564	- SWL € 904.880 - Urk € 189.683 - NOP € 904.285
Totaal Sun gemeenten		€ 1.665.699	€ 1.998.848

Overig

- ZONL maakt een omscholingsplan om medewerkers van werk naar werk te stimuleren
 - Benutten mogelijkheden van Regioplan arbeidsmarkt
- Per 31-12-2015 of per 31-12-2016 is er geen gemeentelijke inspanningsverplichting voor baanbehoud van de huidige ZONL medewerkers HH.
- Huidige medewerkers HH hebben een eigen verantwoordelijkheid en inspanningsverplichting om ander werk te zoeken, hierin zullen zij (gedurende de overgangsperiode) gestimuleerd worden.

Samenvattend

Dit plan bevat concrete doelstellingen voor het behoud van werkgelegenheid in 2015 en 2016 inclusief een opgave hoe de extra middelen worden ingezet om het aantal banen te vergroten ten opzicht van de situatie die in de gemeenten ontstaat zonder de extra middelen.

- Baanbehoud voor huidige 300 medewerkers (ten aanzien van bestaande cliënten);
- De schoonmaakservice is voor iedereen: stimuleert de (private) vraag naar huishoudelijk hulp;
- De algemene voorziening die zal gelden voor nieuwe cliënten, het bemiddelingsbureau, koppelt vraag en aanbod;
- Combinatie van bijdrage ministerie en bijdrage burger;
- Gemeentelijke bijdrage via financiële compensatieregeling als inwoner het niet zelf kan betalen en beperkingen heeft (algemene voorziening);
- Gemeentelijke bijdrage voor resterende maatwerkvoorziening.

Multiplier effect

Voordeel voor de burger: behoud van vertrouwde hulp.

Voordeel voor de huishoudelijke medewerkers nu in dienst bij de zorgaanbieder; baanbehoud in loondienst voor het jaar 2015 en 2016 en meer tijd om zich te oriënteren op ander werk.

Voordeel voor de zorgaanbieder: meer tijd om medewerkers voor te bereiden op werk naar werk trajecten.

Voordeel voor de gemeenten; creëren van rust richting inwoners en zorgaanbieder.

Met de opzet van een algemene voorziening schoonmaakservice voor iedereen, ontstaat gefaseerd een verschuiving van publieke naar private verantwoordelijkheden én een combinatie hiervan. Inwoners met een vraag om schoonmaakondersteuning kunnen met behulp van de algemene voorziening bezien wat tot hun eigen (financiële) regelmogelijkheden behoort. De overheid blijft het vangnet voor hen die hiertoe (financieel of anderszins) niet in staat zijn of waarbij deze vorm van ondersteuning niet of onvoldoende passend is.

Voor de medewerkers HH ontstaat dankzij de investeringsimpuls HHT meer tijd om zich te oriënteren op ander werk. Zij hebben hier een eigen verantwoordelijkheid in. Het is de verantwoordelijkheid van ZONL om bij te dragen aan mogelijkheden om van werk naar werk te gaan.

Het plan beoogt dat de ontstaande negatieve beeldvorming en onrust zich kan herstellen. Dit wel binnen de algemene boodschap dat verwacht wordt dat mensen meer voor elkaar moeten betekenen en dat dat ook een vertaling plaats vindt naar hogere financiële bijdragen.

Tot slot

Wilt u meer weten over onze gezamenlijke aanvraag?

Mail of bel naar F.Brouwer@Urk.nl of 0527 689801.